

D'ací i d'allà

La notícia més important per Catalunya, últimament, és l'elecció de nou president de la Generalitat com a conseqüència de les últimes eleccions al Parlament català. Després de les reticències d'uns, oposició sistemàtica d'altres, ha estat elegit en Jordi Pujol. Deixant tot el que s'ha dit a favor i en contra d'ell i del seu programa, volem deixar paleses aquí les paraules que pronuncià poc després d'ésser elegit «...demano a tots un gran esforç per treballar seriament en favor del poble català. Vull deixar constància del meu reconeixement a tots els ciutadans de Catalunya, vinguts d'altres regions, perquè sé que aquest país el tirarem endavant junts o ens enfosarem junts. Comencem una etapa que no serà fàcil, perquè no disposem de mitjans adequats, però això no ha d'ésser una justificació, sinó motiu per realitzar esforços suplementaris. Aquest és un país al que ningú l'hi ha regalat res, per això faig una crida a la convivència, realisme i esforç».

Paraules emmarcades dins la seva línia d'amor a Catalunya per damunt de tot.

Es parla molt de la crisi del sector de l'automòbil. Per tenir algun element més de judici transcriu una notícia de la secció «Sismógrafo Económico de «La Vanguardia» signat per F. Baratech que diu així. «Para fabricar 270.000 coches anuales, Ford emplea en Almusafes a 10.000 personas, y la nueva planta de General Motors en Zaragoza se basa en un planteamiento similar, mientras que Seat, para una capacidad máxima de 400.000 vehículos tiene una plantilla de 30.000 colaboradores. En el Extremo Oriente aún hilan más fino. Para una factoría del tamaño de la de Almusafes, con la mitad de la nómina se bastan y sobran para lograr la misma producción.»

Passeu comptes i veureu en l'inferioritat productiva en què ens movem. Què pot ajudar a acostar la producció als nivells mundials? Els homes, les màquines? Potser molt tots, però el que si és clar que amb aquests índex productius no pensem en entrar al Mercat Comú si no és fent de Ventafocs. Perquè, a més la Seat aquest any ha perdut 18.000 milions de pessetes, que entre tots els espanyols hem pagat.

Ha pres possessió del càrrec de jutge de Pau d'Arbúcies el Sr. Horta Ferrer. Aquesta notícia no tindria més importància si no fos per la coincidència de què una de les filles del Sr. Horta és conseller de l'Ajuntament i presidenta de la Comissió de Cultura i el seu marit,

i per tant gendre del Jutge, és l'Alcalde.

Veiem aquí una gran vocació familiar per les coses públiques i podem dir allò que «tot queda en família».

Seguim amb l'Administració Municipal. El títol molt suggestiu, «Màlaga estrena concejal de calle». La seva missió és resoldre problemes directament ell. Passejar pel casc urbà per veure sobre el terreny els petits i potser grans problemes de la ciutat, molts d'ells de fàcil solució que sols necessiten l'intervenció de la brigada municipal o posar una senyal de tràfec destruïda. Si dona resultat, potser seria precis implantar aquesta figura a tots els Ajuntaments.

Ens dol anotar aquí l'explosió d'un artefacte en un nou edifici de la Plaça de les Olles de Granollers. Menys mal que no hi hagueren danys a persones. A Catalunya són molt esporàdics aquests actes per sort. Però es que no n'hi hauria d'haver cap.

Heu sentit a parlar o llegit alguna cosa sobre la Campaña de planificación familiar organitzada per la Conselleria de Sanitat de la Generalitat regida pel Dr. Espasa? No us ho pregunto perquè pensi comentar aquest fet. És massa seriós per mi per tractar-lo. Però com que està al carrer i cadascú pot fer-se el seu judici particular, per això ho notifico. Us poden ajudar, apart de la propaganda que en forma de cartells explicatius, que ja han sortit per diverses ciutats importants de Catalunya, i que s'enviaran o ja s'han enviat a les escoles, dos escrits que en dies diferents han aparegut a «La Vanguardia». En l'apartat «libres opiniones» un article signat pel Dr. Santiago Dexeus i un altre sobre «Derecho sobre el propio cuerpo, control de natalidad i aborto», signat per Lluís Cuéllar. Penso que poden ajudar.

Quan acabava aquestes ratlles, acaba de sortir un comunicat dels bisbes de Catalunya, reunits al Tíbidabo, i que, entre altres temes, expressen la seva opinió sobre la campanya. Havent llegit la Glossa Dominical del 27 d'Abril, del Dr. Jubany sobre «Els teòlegs i el Magisteri de l'Església», que en un dels paràgrafs dela «no és pas als savis que Déu confia la missió d'interpretar autènticament la fe de l'Església... És als bisbes a qui correspon dir al poble allò que Déu vol que sigui cregut» si que creiem oportú remarcar que els bisbes expressen «la seva reserva i disconformitat sobre aspectes de contingut i manera de l'esmentada campanya».

J. Ciurans

ULL VIU I FORA ERRADES

Se'ns ha formulat una consulta referent a l'ortografia dels mots compostos.

Amb molt de gust, informem l'amable consultant, i tots els lectors en general, que aquesta mena de mots correntment són escrits formant una sola paraula. Ex.: alatrencat, apagallums, afartapobres, aiguabarreig, açaprem, allioli, capficar, cellajunt, comptagotes, cercapous, antesala, avantpassat, altisonant, autodidacta, arrencaqueixals, ballmanetes, banyabaix, bocamoll, capdamunt, capdava, caçamosques, barralleba, daltabaix, guardaespalles, llepafils, lletraferit, lligamosques, maldecap, menjacape llans, motocicleta, milhomes, palplantat, primfilar, picapedrer, picaplets, rodamón, tapaboques, tafaforats, tapabruts, trencapinyons, etc.

Ara bé, hi ha una sèrie d'excepcions. Esmentarem les principals.

Cal intercalar un guionet entre els dos elements dels mots compostos, en els següents casos:

a) En aquells el primer mot dels quals, no essent un prefix, acaba en vocal i el següent comença en r, s o x. Ex.: barba-ros, busca-raons, cama-sec, cara-rodó, agafa-sopes, anca-ros-segat, barba-serrat, gira-sol, poca-roba, poca-solta, pixa-reixes, para-sol, penya-segat, punxa-sàrries, etc.

b) En els compostos de dos adjectius d'un tipus com anglo-saxó, grecollatí, catalano-aragonès, concavoconvexa, democràtic-socialista, físicomatemàtic, hispano-americà, històricoarqueològic, etc. (En canvi, escriurem sense guionet: coxofemoral, electromagnètic, fibrovascular, gastrointestinal, linguopalatal, etc., o sigui, tots aquells mots que tenen un prefix d'origen grec o llatí, com an, andro, anti, antro, aero, arxi, astro, ampli, alti, bio, demo, ego, etc.

c) En aquells compostos que comencin amb els prefixos pseudo, sots, vice i ex. Exemples: pseudo-catòlic, sots-diaa, vice-president, ex-alcalde, ex-libris, ex-vot, etc.).

d) Alguns adjectius numerals cardinals. Ex.: vint-i-un, vint-i-dos, etc.; trenta-un, etc.; quaranta-un, etc.; cinquanta-un, etc.; seixanta-un, etc.; setanta-un, etc.; vuitanta-un, etc.; noranta-un, etc.; dos-cents, tres-cents, etc.. Posarem un exemple: el número 35.727.544 serà transcrit trenta-cinc milions, set-cents vint-i-set mil, cinc-cents quaranta-quatre.

e) Els mots adéu-siau, balandrim-balandram, baliga-balaga, barliqui-barloqui, barrija-barreja, bum-bum, cap-i-cua, caps-i-puntes, cavall-bernat, cofis-i-mofis, col-i-flor, a coll-i-be, cloc-piu, corimori, corre-cuita, cap-gros, cul-de-sac, dama-joana, despús-ahir, despús-demà, gara-gara, gori-gori, leri-leri, matadegolla, nord-americà, nord-est, nord-oest, no-res, nyeu-nyeu, nyic-nyic, piupiu, pengim-penjam, plats-i-olles, poca-pena, poca-traça, poca-vergonya, potipoti, rau-rau, rata-pinyada o rat-penat, suca-mulla, sud-africà, sud-americà, sud-est, sud-oest, vetes-i-fils, set-ciències, xim-xim, xip-xap, xiu-xiu, zig-zag o ziga-zaga, zub-zub, zum-zum.

Fins un altre número, si a Déu plau.

M.